

TEST Z BIOLÓGIE PRE VII. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY
Oblasťná/Mestská súťaž, 9. apríla 2016

Heslo: _____

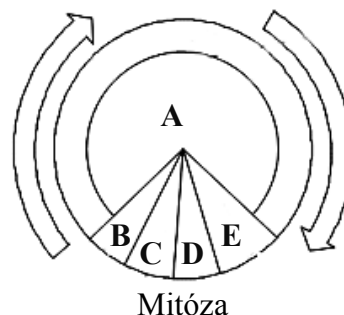
Zakrúžkuj písmeno pred správnu odpoveďou.

- Označ, ktorá je správna cesta prúdenia vzduchu pri výmene plynov u cicavcov:
a) nos→ústny otvor→hltan→priedušnica→priedušky→pľúca,
b) nos→hltan→pažerák→priedušky→pľúca,
c) ústny otvor→priedušnica→hltan→priedušky→pľúca,
d) nos→hltan→priedušnica→priedušky→pľúca.
- Struma (hrvoľ) je následkom:
a) zápalu hlasiviek,
b) infekcie ústrojov na výmenu plynov,
c) poruchy práce štítnej žľazy,
d) neúplného zatvárania dýchacích ciest pri hltaní stravy.
- Vitamín A je nevyhnutný pre normálnu činnosť zrakového ústroja preto, lebo umožňuje normálnu funkciu:
a) dúhovky,
b) zrakového nervu,
c) šošovky,
d) fotoreceptorov.
- Mihanie je reflexný pohyb, ktorý umožňuje stalú vlhkosť rohovky a chráni oko pred mechanickými zraneniami. Daný pohyb kontroluje:
a) medzimozog,
b) mozoček, čiže malý mozog,
c) veľký, čiže predný mozog,
d) mozgový kmeň,
e) chrbtová miecha.
- Na jednej spoločenskej sieti žiačka sa pochválila, že sa čoraz častejšie prejedá a potom vzápätí zvracia vnesenú portavu. Priatelia jej zaslali rôzne odkazy, iba jeden bol správny. Ktorý?
a) „To je nič, nerob paniku.“
b) „Výborne, tak určite schudneš.“
c) „Hneď povedz rodičom a vyhľadaj si pomoc lekára.“
d) „Kúp si probiotiká, určite ti pomôžu.“

Odpovedaj na požiadavky.

6. Na čiary napíš pojmy, ktoré na schéme označujú určitú fázu bunkového cyklu:

A- _____;
B- _____;
C- _____;
D- _____;
E- _____.



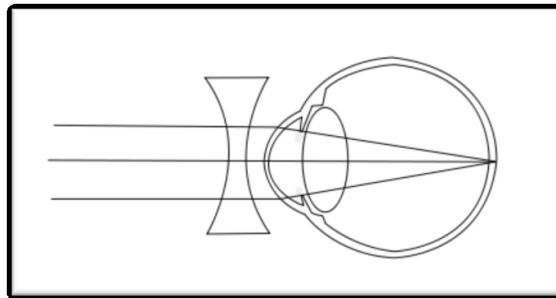
Urč, ktoré výroky sú správne (S), a ktoré nesprávne (N). Zakrúžkuj zodpovedajúce písmeno.

7. Človek zručný (*Homo habilis*) prvý osídlil Euroáziu. S N
 8. Človek vzpriamený (*Homo erectus*) je jediný predok človeka, ktorý chodil vzpriamene. S N

Rieš úlohy.

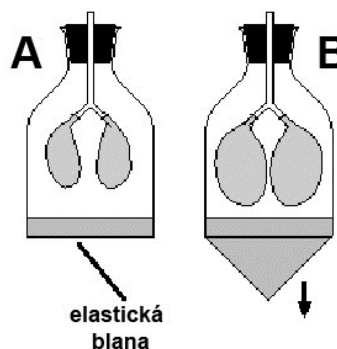
9. Človek, ktorý dobre vidí keď používa okuliare, so šošovkou ako na obrázku, má očnú chybu, ktorá sa nazýva:

_____.



10. Na obrázku je model, ktorý simuluje (napodobňuje) dýchanie. Ak sú znázornené balóny pľúca, elastická blana, ktorá má úlohu vo výmene plynov je?

_____.



11. Do políčka vpiš písmenká, ktorými sú vyznačené správne odpovede .
 Prítomnosť soľnej (chlórovodíkovej) kyseliny v žalúdku umožňuje:

- A – rozptýlenie tukov na drobné kvapôčky,
 B – ničenie mikroorganizmov,
 C – pôsobenie enzýmov,
 D – miešanie potravy v žalúdku,
 E – posúvanie potravy k črevu,
 F – vstrebávanie (resorpciu) potravy.

12. Uvedené je niekoľko rozličných druhov buniek gorily. V nervovej bunke gorily je 48 chromozómov.
 Koľko chromozómov budú mať ostatné druhy buniek? Popri bunke, dopíš počet chromozómov, ktorý sa v nich nachádza.

- a) svalová bunka _____; b) bunka pečene _____; c) spermie _____;
 d) bunka sliznice _____; e) vaječná bunka _____; f) bunka pankreasu _____.

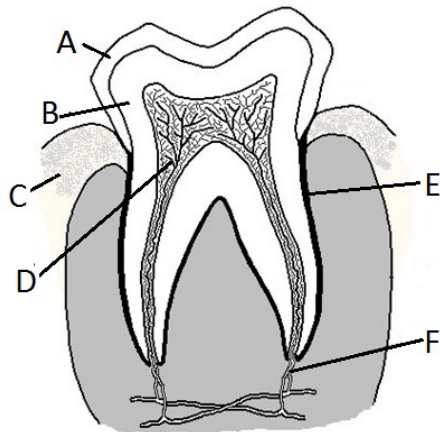
Vyplň prázdne políčka v tabuľke.

13. Do políčok napíš následky (choroby alebo telesné poruchy), ktoré spôsobujú dané príčiny.

príčina	následky
Nepravidelná, sťažená chôdza, nosenie nevhodnej obuvi.	
Znížená syntéza vitamínu D zapríčinená nedostatkom pobytu na slnku.	
Nadmerné, nechranené vystavovanie kože slnečným lúčom v období zvýšeného UV žiarenia.	
Dlhodobé vystavenie veľmi hlasnému hluku, ponad 110 dB.	
Úmyselné odmietanie potravy a vyhladňovanie.	

Doplň prázdne políčka v tabuľke.

14. Pozoruj obrázok a. Do tabuľky napíš zodpovedajúce písmeno a názov časti zuba.



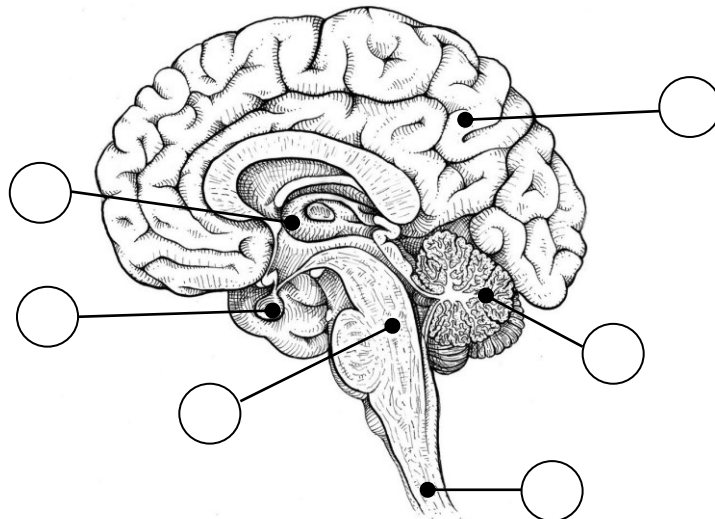
Opis	Písmeno na obrázku	Názov označenej časti zuba
Ústredná dutina, do ktorej vstúpajú krvné cievy a zubné nervy.		
Kryje koreň zuba.		
Zakladná stavebná časť zuba.		
Kryje korunku, viditeľnú časť zuba.		
Mäkké tkanivo, ktoré je vôle krčka.		

Označ a odpovedaj.

15. Na obrázku je znázornený pozdĺžny rez cez nervovú sústavu.

A Do krúžkov vpíš zodpovedajúce písmeno:

- A – mozogček (malý mozog)
- B – veľký(predný) mozog
- C – hypofýza
- D – medzimozog
- E – predĺžená miecha
- F – miecha



B Doplň chýbajúce pojmy.

Keď Lionelovi Messimu diagnostifikovali (odhalili) hormónálnu poruchu. Tento argentínsky futbalista bol vysoký iba 127 cm.

Zodpovedajúcou terapiou hormónom žľazy, ktorá je znázornená hore na obrázku, Messi dosiahol dnešnú výšku, ktorá vynáša 170 cm. Bola to terapia _____ hormónom, ktorý vytvára _____.

Pospájaj pojmy.

16. Do zátvorky napíš písmeno, ktorým určíš druh ústrojov na výmenu plynov príznačných pre dané skupiny živočíchov.

Druh ústrojov na výmenu plynov

- A – koža
- B – žiabre
- C – trachey, vzdušnice
- D – pľúca

Skupina živočíchov

- () hmyz
- () pijavice
- () plazy
- () kruhoústnice

Pospájaj pojmy.

17. Písmeno, ktorým je označená zložka potravy vpiš do zatvorky, ktorá je pred zodpovedajúcim ústrojom, v ktorom sa začína chemický rozklad danej zložky .

Zložky potravy

A – tuky (lipidy)

B – cukry (glycidy)

C – bielkoviny (proteíny)

Časti tráviacej sústavy

() ústna dutina

() pažerák

() žalúdok

() tenké črevo

() hrubé črevo

18. Označ na obrázku a odpovedaj.

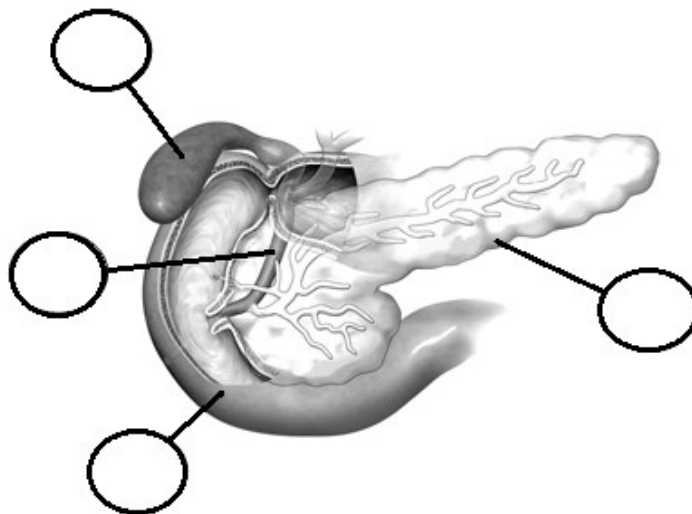
A. Do krúžkov vpiš zodpovedajúce písmeno.

A – pankreas, podžalúdková žľaza

B – žlčník, žlčný mechúr

C – dvanásnik

D – žlčovod, kanálik žlčníka



B. Zakrúžkuj písmeno pred správnu odpoveďou .

Ktorý hormón podžalúdkovej žľazy podnecuje (stimuluje) premenu glukózy v glykogén?

- a) inzulín
- b) glukogén
- c) adrenalín
- d) progesterón

C. Urč, ktoré sú výroky správne (S), a ktoré nesprávne (N). Zakrúžkuj zodpovedajúce písmeno.

- | | | |
|--|---|---|
| a) Keď organizmu chýba inzulín , úroveň glukózy v krvi klesá. | S | N |
| b) Diabetes, čiže cukrovku, majú osoby, ktorým chýba inzulín. | S | N |
| c) Bunky mozgu patria do najcitlivejších na pozmenenú úroveň glukózy v krvi. | S | N |
| d) Okrem tvorby hormónu, podžalúdková žľaza vytvára i tráviace enzýmy. | S | N |